

Obchodík u Macka Gustáva

ŤAHÁK OD SMARTELINA: AKO ODČÍTAVAŤ S PRECHODOM CEZ DESIATKU?

- Pri príklade $63 - 27$ si najprv odpočítaj desiatky ($63 - 20 = 43$) a potom jednotky ($43 - 7 = 36$).
- Keď si pri jednotkách „rozmeniš“ desiatku, nezabudni, že ti zostalo o jednu desiatku menej!

- 1 Zaplať presne:** Lopta v obchodíku u Macka Gustáva stojí **presne 37 €**. **Zakrúžkuj** bankovky a mince, ktorými zaplatíš bez výdavku, a zapíš z nich príklad.

Cena: 37 €

20 €

10 €

10 €

5 €

Príklad: + + + = 37 €

- 2 Pokladničný blok:** Miška platí u Macka Gustáva **100 € bankovkou**. Vypočítaj **celkovú cenu** nákupu a **výdavok**. Pozor na počet knížiek!

OBCHODÍK U GUSTÁVA

1× Spoločenská hra 28 €

2× Knižka (po 15 €) €

SPOLU: €

1. Dve knižky: $15 + 15 =$ €

2. Celý nákup: $28 +$ = €

3. Výdavok: $100 -$ = €

- 3 Pokazená pokladňa:** Pokladňa sa v jednom príklade pomýlila – zabudla odpočítať **rozmenenú desiatku**. Chybný príklad **prečiarkni** a napíš jeho správny výsledok.

A $54 - 18 = 36$

B $63 - 27 = 46$

C $82 - 35 = 47$

Správny výpočet pokazeného príkladu:

- =

Obchodík u Macka Gustáva

Klúč pre rodiča – vytlačte túto stranu samostatne, aby dieťa počas práce nevidelo riešenia.

1 Zaplať presne

Zakrúžkovať: 20 €, 10 €, 5 €, 2 € • Príklad: $20 + 10 + 5 + 2 = 37$ €

O čo ide: Dieťa rozkladá dvojciferné číslo 37 na desiatky (30 € = 20 € + 10 €) a jednotky (7 € = 5 € + 2 €) pomocou reálnych hodnôt eurobankoviek a mincí.

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Najprv vyskladaj 30 € z najväčších bankoviek, ktoré tam vidíš (20 € a 10 €). Koľko eur nám ešte chýba do 37 €? Zvyšných 7 € zlož z mincí a menšej bankovky.“

Častá chyba: Dieťa zakrúžkuje obe 10 € bankovky aj 20 € bankovku (spolu 40 €), alebo sa snaží vyskladať číslo 7 z neexistujúcej 7 € mince.

Skúste spolu: Vložte na stôl drobné mince z peňaženky (1 €, 2 €) a vystrihnuté papierové bankovky (5 €, 10 €, 20 €). Nech dieťa zistí a overí, koľkými rôznymi spôsobmi sa dá zaplatiť suma 17 €.

2 Pokladničný blok

1. Dve knižky: $15 + 15 = 30$ € • 2. Celý nákup: $28 + 30 = 58$ € • 3. Výdavok: $100 - 58 = 42$ €

O čo ide: Viacstupňová finančná úloha spája sčítanie do 100 s prechodom cez základ 10 ($15 + 15 = 30$) a odčítanie od stovky ($100 - 58 = 42$).

Ako to vysvetliť dieťaťu: „Na bloku je napísané $2 \times$ Knižka, takže Miška kúpila dve. Najprv spočítaj $15 + 15$. Pri výdavku zo 100 € najprv odpočítaj 50 (zostane 50) a potom ešte 8 .“

Častá chyba: Dieťa prehliadne značku „ $2 \times$ “ a spočíta len $28 + 15 = 43$ €, alebo pri odčítaní $100 - 58$ napíše 52 € (odpočíta $100 - 50 = 50$ a k tomu omylom pripočíta 2 namiesto odpočítania 8).

Skúste spolu: Vezmite skutočný pokladničný blok z obchodu a zakryte celkovú sumu. Nech dieťa nájde položku, z ktorej ste kúpili viac kusov, a porovná cenu za 1 kus s cenou za všetky kusy.

3 Pokazená pokladňa

Prečiarknuť B ($63 - 27 = 46$) • Správny výpočet: $63 - 27 = 36$ (A a C sú vypočítané správne)

O čo ide: Hľadanie typickej žiackej chyby pri odčítaní s prechodom cez desiatku. Dieťa netipuje naslepo, ale musí si overiť desiatky aj jednotky.

Ako to vysvetliť dieťaťu: „V príklade $63 - 27$ najprv odoberieme 20 , zostane 43 . Keď teraz odoberieme 7 , musíme prejsť pod štyridsiatku do tridsiatok – výsledok teda nemôže byť 46 , ale 36 .“

Častá chyba: Dieťa pri odčítaní $63 - 27$ odpočíta desiatky ($60 - 20 = 40$), potom z rozmenenej desiatky spočíta $13 - 7 = 6$, ale zabudne, že desiatku už rozmenilo, a napíše 46 .

Skúste spolu: Uložte 6 balíčkov po 10 špajdiel (alebo kociek stavebnice) a 3 voľné kusy (spolu 63). Nech dieťa odoberie 27 kusov – pri rozbalení jedného balíčka uvidí, že mu zostali len 3 celé desiatky.